

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk

IENW/BSK-2022/104585

Datum 31 mei 2022
Betreft Beantwoording Kamervragen naar aanleiding bericht
Omroep Gelderland 'Opkopen boeren voor ViA15'

Geachte voorzitter,

In antwoord op uw brieven van 20 en 21 april 2022 zend ik u hierbij, mede namens de minister voor Natuur en Stikstof, de antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Van Haga (Groep Van Haga) en Van der Plas (BBB) aan de ministers van Infrastructuur en Waterstaat en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over het uitkopen van boeren in Gelderland (kenmerk 2022Z08026, respectievelijk 2022Z08134, ingezonden op 20 april 2022, respectievelijk 21 april 2022).

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Mark Harbers

Vragen van het lid Van Haga

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Opkopen boeren voor A15 ging tegen wens van provincie in: 'Ik heb ze overvallen'¹?

Ons kenmerk

IENW/BSK-2022/104585

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u van het feit dat bij zo veel boerenverdriet smileys en knipogen worden gebruikt door een minister en een gedeputeerde?

Antwoord 2

Voor het project ViA15 is met zes agrarische bedrijven op vrijwillige basis een overeenkomst gesloten. Het contact tussen minister en gedeputeerde betrof de gemaakte bestuurlijke afspraken en niet de overeenkomsten met de agrarische bedrijven.

Vraag 3

Bent u bekend met het feit dat de provincie Gelderland tegen het opkopen van boeren was? Zo ja, hoe duidt u dan de rol van de gedeputeerde die het belang van haar provincie niet gediend lijkt te hebben?

Antwoord 3

De provincie Gelderland kondigde in het najaar van 2021 aan extern salderen met veehouderijen mogelijk te willen maken en heeft de beperkingen hierop sinds 9 februari 2022 opgeheven.

Het Rijk heeft als bevoegd gezag in het kader van toestemmingverlening de beperkingen op extern salderen met veehouderijen sinds september 2020 opgeheven. Voor de ViA15 zijn afspraken gemaakt met de provincie, die tevens partner is bij het project. Afgesproken is dat de provincie Gelderland de natuurvergunning intrekt van de betreffende agrarische bedrijven voordat de doortrekking van de A15 en verbreding van de A12 worden opengesteld. Er is volledig gehandeld binnen de kaders van de beleidsafspraken tussen het Rijk en de provincies. Bovendien hebben het ministerie van IenW en de provincie Gelderland aanvullend afgesproken dat het ministerie van IenW zich inspant om ongewenste leegstand van de agrarische opstallen te voorkomen.

Vraag 4

Is de overval tactiek door ministers een veelgebruikte tactiek of zijn we een land van (burger)inspraak en onderbouwing van de plannen? Kunt u hier een toelichting op geven?

Antwoord 4

Aan het wijzigings-Tracébesluit voor de ViA15 ligt een zorgvuldige onderbouwing ten grondslag. Tijdens het gesprek met de gedeputeerden heeft de toenmalig minister van Infrastructuur en Waterstaat toegezegd dat zij zich zou inspant om ongewenste leegstand van de agrarische opstallen te voorkomen. De minister had van tevoren niet gemeld aan haar ambtenaren dat ze deze toezegging wilde

¹ Omroep Gelderland, 17 april 2022 (<https://www.gld.nl/nieuws/7637129/opkopen-boeren-voor-a15-ging-tegen-wens-van-provincie-in-ik-heb-ze-overvallen>)

doen en de ambtenaren hoorden dit nadat deze bestuurlijke afspraak was gemaakt. In het app-contact is dat met de term 'overvallen' wat scherp verwoord.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Vraag 5

Waarom is de suggestie van de provincie Gelderland om te komen tot een stikstofbank zo rücksichtslos overruled?

Ons kenmerk

IENW/BSK-2022/104585

Antwoord 5

In de gesprekken met de provincie Gelderland zijn alle voorstellen die ter tafel kwamen evenwichtig gewogen, zo ook de suggestie van de provinciale stikstofbank.

Op het moment dat het wijzigings-Tracébesluit werd genomen, bestond de bedoelde stikstofbank nog niet. Daar kon op dat moment dus geen gebruik van worden gemaakt. Bovendien is de minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag voor het Tracébesluit ViA15. Ook daarom kon geen gebruik worden gemaakt van de (toekomstige) provinciale stikstofbank, omdat alleen de provincie hieruit ruimte kan toedelen aan toestemmingsbesluiten voor projecten waarvoor zij zelf bevoegd gezag is. Dit is ook met de provincie gedeeld en besproken.

Vraag 6

Hoe serieus worden boeren nog genomen, nu blijkt dat de nieuwe stikstofminister licht om het uitkopen?

Antwoord 6

De Minister voor Natuur en Stikstof is zich zeer bewust van de betekenis van aankoop van 'stikstofruimte' van bedrijven en was dat als gedeputeerde ook al. De Minister neemt boeren zonder meer serieus zoals blijkt uit bijvoorbeeld de werkbezoeken die zij aflegt, de inhoud van de brief (1 april) en het commissiedebat (6 en 12 april) over de hoofdlijnen van de gecombineerde aanpak en uit de volwaardige rol die zij voor boeren bepleit in gebiedsprocessen.

Daarnaast verwijs ik naar het antwoord op vraag 2: Voor het project ViA15 is met zes agrarische bedrijven op vrijwillige basis een overeenkomst gesloten. Het contact tussen minister en gedeputeerde betrof de gemaakte bestuurlijke afspraken en niet de overeenkomsten met de agrarische bedrijven.

Vragen van het lid Van der Plas

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Vraag 1

Wat is de rol van de toenmalige minister van Infrastructuur en Waterstaat geweest bij het besluit om boeren verplicht uit te kopen en stallen te slopen ten behoeve van snelwegaanleg, aangezien zij schijnbaar ook zelfstandig rechtstreekse contacten onderhield met de gedeputeerde Van der Wal, zoals uit appverkeer naar voren lijkt te komen?²

Ons kenmerk

IENW/BSK-2022/104585

Antwoord 1

Voor het project ViA15 is met zes agrarische bedrijven op vrijwillige basis een overeenkomst gesloten. Het contact tussen minister en gedeputeerde betrof de gemaakte bestuurlijke afspraken en niet de overeenkomsten met de agrarische bedrijven.

Vraag 2

Kunt u aangeven of de toenmalig minister voorafgaande aan het genoemde overleg van 8 juli 2021 ook telefonisch contact gehad heeft met toenmalig gedeputeerde Van der Wal over de strategie rond het oplossen van het probleem rond de A15 en wat zij daar heeft besproken?

Antwoord 2

Voor zover bekend heeft voorafgaand aan het overleg van 8 juli geen telefonisch contact plaatsgevonden tussen de toenmalige minister en de toenmalige gedeputeerde over de projectspecifieke mitigatie van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden door de stikstofdepositie als gevolg van het project.

Vraag 3

Heeft de toenmalige minister gedeputeerde Drenth vooraf op de hoogte gesteld van haar contact met de toenmalig gedeputeerde Van der Wal en, zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Nee. Er heeft geen contact over de projectspecifieke mitigatie van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden door de stikstofdepositie als gevolg van het project plaatsgevonden, waarover gedeputeerde Drenth kon worden ingelicht.

Vraag 4

Hoe kon de toenmalige minister blij zijn met een oplossing die recht tegenover het plan van het provinciebestuur stond? Moeten wij hieruit concluderen dat voor de toenmalige minister 'het doel de middelen heiligt' en dus prevaleert boven een goede relatie met de provincie, die verantwoordelijk is voor draagvlak richting haar inwoners?

Antwoord 4

Het gaat hier niet om een oplossing die 'recht tegenover het plan van het provinciebestuur stond'. In het overleg zijn verschillende mogelijkheden onderzocht en gewogen. Dit heeft geleid tot het in goed overleg maken van afspraken met de provincie, die tevens partner is bij het project.

² Website Omroep Gelderland, 17 april 2022 (<https://www.gld.nl/nieuws/7637129/opkopen-boeren-voor-a15-qing-tegen-wens-van-provincie-in-ik-hebze-overvallen>)

Het contact tussen minister en gedeputeerde betrof de gemaakte bestuurlijke afspraken en niet de overeenkomsten met de agrarische bedrijven.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Vraag 5

Hoe kijkt u aan tegen de frivole appjes over het opkopen van boerderijen en het signaal dat de toenmalige minister en toenmalig gedeputeerde Van der Wal hiermee aan families geven welke het betreft?

Ons kenmerk

IENW/BSK-2022/104585

Antwoord 5

Voor het project ViA15 is met zes agrarische bedrijven op vrijwillige basis een overeenkomst gesloten. Het contact tussen minister en gedeputeerde betrof de gemaakte bestuurlijke afspraken en niet de overeenkomsten met de agrarische bedrijven.

Aan het wijzigings-Tracébesluit voor de ViA15 ligt een zorgvuldige onderbouwing ten grondslag. Tijdens het gesprek met de gedeputeerden heeft de toenmalig minister van Infrastructuur en Waterstaat toegezegd dat zij zich zou inspannen om ongewenste leegstand van de agrarische opstallen te voorkomen. De minister had van tevoren niet gemeld aan haar ambtenaren dat ze deze toezegging wilde doen en de ambtenaren hoorden dit nadat deze bestuurlijke afspraak was gemaakt. In het app-contact is dat met de term 'overvallen' wat scherp verwoord.

Vraag 6

Kunt u aangeven of u en het kabinet inmiddels ook andere mogelijkheden zien om stikstofruimte te creëren voor infrastructurele en andere projecten, naast het opkopen van boerenbedrijven? Zo ja welke?

Antwoord 6

Wanneer blijkt dat significante gevolgen op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten, moet een passende beoordeling gemaakt worden van de gevolgen van het project voor het Natura 2000-gebied. Daarin mogen mitigerende maatregelen worden betrokken.

Voor projectspecifieke mitigatie wordt op vrijwillige basis een overeenkomst gesloten, veelal met bedrijven, waarin wordt overeengekomen dat activiteiten geheel of gedeeltelijk worden beëindigd, de vergunning geheel of gedeeltelijk wordt ingetrokken en de depositiereductie die dat oplevert, ingezet mag worden ter mitigatie van mogelijke effecten als gevolg van het project. Een dergelijke overeenkomst kan ook met andere partijen dan agrarische ondernemers worden gesloten.